

۱۵.۸۱۱۶

وارونگی در دستور زبان فارسی

نویسنده:

دکتر ابراهیم شیخ زاده مرند

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

www.ketab.ir

سرشناسه	:	شیخ زاده مرند، ابراهیم، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور:	:	SheikhZadeh Marand, Ebrahim
مشخصات نشر:	:	وارونگی در دستور زبان فارسی / نگارنده ابراهیم شیخ زاده مرند.
مشخصات ظاهری:	:	اراک: انتشارات نورعطا، ۱۳۹۶.
شابک	:	۴۵۷ ص.: مصور، جدول، نمودار.
وضعیت فهرست نویسی	:	۳۴۵۰۰۰ ریال : ۰-۹۴۹۰۹-۵-۹۷۸-۶۰۰
یادداشت	:	فیها
یادداشت	:	واژه نامه.
موضوع	:	کتابنامه: ص. ۴۰۵ - ۴۱۷.
موضوع	:	نمایه.
موضوع	:	فارسی -- ترتیب واژه ها
موضوع	:	Persian language -- Word order
موضوع	:	فارسی -- دستور
موضوع	:	Persian language -- Grammar
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۶ ۳۰۷۲۱۲ ش ۹ و ۲
رده بندی دیویی	:	۵۴۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۷۰۱۳۵

نام کتاب :	وارونگی در دستور زبان فارسی
نویسنده:	ابراهیم شیخ زاده مرند
ویراستار :	محمد فراهانی
نوبت چاپ:	چاپ اول - ۱۳۹۶
تیراژ:	۱۰۰۰
ناشر:	انتشارات نور عطا
چاپخانه :	سیما رسانه پویا
قیمت :	۳۴۵۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۴۹۰۹-۵-۰

فهرست مطالب

چکیده.....	۹
واژه های کلیدی.....	۱۰
فصل اول مقدمه.....	۱۱
۱-۱- پیشگفتار.....	۱۱
۲-۱- سوالها و فرضیه های پژوهش.....	۱۲
۳-۱- تعاریف مفاهیم واژه های اصلی پژوهش.....	۱۳
۱-۳-۱- قلب نحوی.....	۱۳
۲-۳-۱- مبتداسازی.....	۱۴
۳-۳-۱- وارونگی.....	۱۶
۴-۱- شیوه گردآوری داده ها.....	۱۶
۵-۱- مبانی نظری پژوهش.....	۱۷
۶-۱- پیکره زبانی پژوهش.....	۱۸
۷-۱- ساختار پژوهش.....	۱۸
فصل دوم مبانی نظری.....	۲۱

- ۱-۲ پیشگفتار..... ۲۱
- ۲-۲ معرفی زبانشناسی جدید..... ۲۱
- ۲-۲-۱ آغاز زبانشناسی جدید..... ۲۱
- ۲-۲-۲ اندیشه های بنیادی فردینان دوسوسور..... ۲۲
- ۲-۲-۳ : شناسی ساخت گرای سوسور..... ۲۴
- ۳-۲ معرفی زبانشناسی نقش گرا..... ۲۵
- ۳-۲-۱ تفاوت های زبانشناسی نقش گرا و زبانشناسی صورت گرا..... ۲۷
- ۳-۲-۲ مرور آرای نقش گران (۴-من، متسیوس، هلیدی، پرینس، حسن)..... ۲۸
- ۴-۲ تعریف ساختار اطلاعاتی..... ۳۴
- ۴-۲-۱ جایگاه ساختار اطلاعاتی..... ۳۶
- ۴-۲-۲ تفاوت میان اطلاعات جمله و معنای جمله..... ۳۶
- ۵-۲ اطلاع نو و اطلاع کهنه چه معنایی دارند؟..... ۳۷
- ۵-۲-۱ دیدگاه الن پرینس..... ۳۹
- ۵-۲-۱-۱ ابزارهای دستوری نمود نحوی اطلاعات بر حسب طبقه بندی اطلاعاتی پرینس (۱۹۸۱)..... ۴۲
- ۵-۲-۱-۲ الگوی جدید طبقه بندی اطلاعاتی پرینس (۱۹۹)..... ۴۳
- ۶-۲ ساختار مبتدایی جمله..... ۴۴
- ۷-۲ مفهوم مبتدا..... ۴۵

- ۴۵.....۱-۷-۲ دیدگاه دستور سنتی
- ۴۸.....۲-۷-۲ دیدگاه دستور نقش گرای نظام مند هلیدی
- ۵۲.....۳-۷-۲ مبتدا در حوزهی کاربرد شناسی زبان چگونه تعریف می شود؟
- ۵۴.....۴-۷-۲ دیدگاه متسیوس
- ۵۶.....۵-۷-۲ دیدگاه هلیدی
- ۵۹.....۶-۷-۲ دیدگاه گیون
- ۶۶.....۸-۲ روش های شناسایی مبتدا
- ۶۶.....۱-۸-۲ روش جمله محور هلیدی
- ۶۷.....۲-۸-۲ دو نظام زبانی در تحلیل نحوی مبتدا
- ۶۷.....۲-۸-۲ نظام وجهی
- ۶۹.....۲-۲-۸-۲ نظام تعدی
- ۷۱.....۳-۸-۲ اجزاء تشکیل دهنده نحوی بخش مبتدا
- ۷۴.....۴-۸-۲ ساختار مبتدایی جمله های مهین و جمله های کهن
- ۷۸.....۹-۲ روش متن محور گیون
- ۷۹.....۹-۲ روش های کمی در اندازه گیری مبتدا
- ۷۹.....۱-۹-۲ مقیاس های اندازه گیری ویژگی پیش مرجعی مبتدا
- ۸۲.....۲-۱-۹-۲ مقیاس های اندازه گیری ویژگی پس مرجعی مبتدا

- ۱۰-۲ ارائه روشی واحد در تقطیع ساختار مبتدایی جمله..... ۸۴
- ۱۱-۲ خلاصه و جمع بندی..... ۹۵
- فصل سوم پیشینه مطالعات..... ۹۷
- ۱-۳ پیشگفتار..... ۹۷
- ۲-۳ مبانی اساسی در پرتو دستور زبان سنتی..... ۹۷
- ۱-۲-۳ نگرش به سببیه - تقدیم و تأخیر..... ۹۸
- ۳-۳ نگرش دستور زبان فارسی..... ۹۹
- ۱-۳-۳ فک اضافه..... ۱۰۱
- ۴-۳ مبتداسازی در پرتو دستور زبان وی..... ۱۰۲
- ۱-۴-۳ نگرش زبان‌شناسان ایرانی..... ۱۰۲
- ۱-۴-۳-۱-۱ صادقی..... ۱۰۲
- ۱-۴-۳-۱-۲ دبیرمقدم..... ۱۰۲
- ۱-۴-۳-۱-۳ ماهوتیان..... ۱۰۷
- ۱-۴-۳-۱-۳-۱ شیوه های مختلف مبتداسازی در زبان فارسی..... ۱۰۷
- ۱-۴-۳-۱-۳-۲ استفاده از حرف نشانه‌ی را..... ۱۰۸
- ۱-۴-۳-۱-۳-۳ انتقال ضمیرناگذار..... ۱۰۸
- ۱-۴-۳-۱-۴-۳ انتقال ضمیرگذار..... ۱۰۹

- ۱۱۱.....۲-۴-۳ نگرش زبان‌شناسان غیر ایرانی
- ۱۱۱.....۱-۲-۴-۳ اهلیدی
- ۱۱۲.....۲-۲-۴-۳ پرینس
- ۱۱۲.....۱-۲-۲-۴-۳ نقش دوگانه ی مبتداسازی در کلام
- ۱۱۵.....۲-۲-۲-۴-۳ نقش های کلامی انتقال ضمیرگذار
- ۱۱۸.....۳-۲-۲-۴-۳ طبقه بندی اطلاعات
- ۱۱۹.....۴-۲-۲-۴-۳ طرح خدماتی پرینس
- ۱۲۲.....۵-۲-۲-۴-۳ نمود نحوی: اظفار کهنه و نو
- ۱۲۳.....۶-۲-۲-۴-۳ طرح جدید پرینس
- ۱۲۴.....۳-۲-۴-۳ گیون
- ۱۲۵.....۱-۳-۲-۴-۳ انتقال ۷
- ۱۲۷.....۲-۳-۲-۴-۳ انتقال ضمیرگذار
- ۱۲۹.....۵-۳ قلب نحوی
- ۱۲۹.....۱-۵-۳ راس (۱۹۶۷)
- ۱۳۰.....۲-۵-۳ وبلهوت (۱۹۸۹)
- ۱۳۱.....۳-۵-۳ سایتو (۱۹۹۲)
- ۱۳۲.....۴-۵-۳ ماهاجان (۱۹۹۴)

- ۱۳۳.....۵-۵-۳ ولدووی (۱۹۹۰)
- ۱۳۳.....۶-۵-۳ براونینگ و کریمی (۱۹۹۴)
- ۱۳۴.....۷-۵-۳ دبیر مقدم (۱۳۷۴)
- ۱۳۵.....۸-۵-۳ بایلین (۲۰۰۳)
- ۱۴۱.....۹-۵-۳ راسخ مهند (۱۳۸۲)
- ۱۴۶.....۱-۹-۵-۳ قلب سری وریرد (برون بند)
- ۱۵۲.....۶-۳ وارونگی
- ۱۵۲.....۱-۶-۳ ماهوتیان و بیرنر
- ۱۵۳.....۲-۶-۳ بیرنر و وارد
- ۱۵۹.....فصل چهارم تجزیه و تحلیل داده ها
- ۱۵۹.....۱-۴ پیشگفتار
- ۱۵۹.....۲-۴ معرفی پیکره ی زبانی پژوهش
- ۱۵۹.....۱-۲-۴ منابع استفاده شده
- ۱۶۰.....۲-۲-۴ روش نمونه گیری
- ۱۶۰.....۳-۲-۴ روش گزینش نمونه ها
- ۱۶۰.....۳-۴ نمونه های گردآوری شده دراین پژوهش
- ۳۹۱.....۴-۴ جمع بندی: ارائه آمارهای کلی

۳۹۹..... ۴-۵- بررسی نمونه های گردآوری شد

۴۰۷..... فصل پنجم خلاصه و نتیجه گیری

۴۰۷..... ۵-۱- مرور یافته ها

۴۱۲..... ۵-۲- پیشنهاد

۴۱۳..... کتابنامه انگلیسی

۴۲۵..... کتابنامه فارسی

۴۲۸..... ضمائم

۴۲۸..... واژه نامه انگلیسی به فارسی

۴۴۲..... واژه نامه فارسی به انگلیسی

چکیده

کتاب حاضر با بررسی فرایندهای مبتداسازی و قلب نحوی، آنها را با فرآیند وارونگی در زبان فارسی مقایسه می‌کند. در این بررسی داده‌های گردآوری شده بر اساس چارچوب نظری بیرنر (۱۹۹۴)، بیرنر و ماهوتیان (۱۹۹۶) و ماهوتیان (۲۰۰۸) مورد مطالعه قرار می‌گیرند. به این ترتیب داده‌ها ابتدا به دو گروه اصلی پیشایندسازی و پسایندسازی تقسیم می‌شوند. هدف از این بررسی تبیین شباهت‌ها و تفاوت‌ها بین سه فرآیند فوق در زبان فارسی است و در نهایت نتیجه‌گیری در مورد این مسئله که آیا در زبان فارسی پدیده‌های فوق وجود دارند و در صورت وجود یا عدم وجود آن، چگونه می‌توان داده‌ها را با نظریه‌های تبیین نمود.

کتاب حاضر بر اساس بررسی داده‌های زبان فارسی (نوشتاری) صورت گرفته است. این داده‌ها از ۲۳ کتاب استخراج شده‌اند و بالغ بر ۲۹۷ نمونه می‌باشند. نگارنده بر اساس شش زبانی خود داده‌ها را بررسی و در مورد پیشایندشدگی و پسایندشدگی آنها تصمیم گرفته است. برای طبقه‌بندی داده‌ها اگر عنصر جابجا شده به پیش از جایگاه اولیه حرکت کند آن را پیشایندسازی سمی کرده‌ایم و اگر این عنصر به پس از جایگاه اولیه حرکت کند، پسایندسازی نام‌گذاری شده است. سپس از نظر گفتمانی و ساخت اطلاعی داده‌ها بررسی شدند.

در این کتاب برای هر داده جدولی بر اساس ساخت گفتمانی و ساخت اطلاعی تدوین شده است. در این زمینه از چارچوب نظری ماهوتیان و بیرنر (۱۹۹۶) استفاده گردید. با بررسی داده‌های پژوهش حاضر به موارد ذیل می‌توان اشاره کرد. در مورد داده‌های پسایندشده بحث وارونگی و مبتداسازی صادق نیست و تنها می‌توان آن‌ها را قلب نحوی در نظر گرفت. از دیگر نتایج می‌توان به این مورد اشاره کرد که در داده‌های پیشایند شده اگر فعل جمله لازم باشد و جابجایی فاعل با سازهی غیرفعلی صورت گرفته باشد، امکان مطرح کردن وارونگی وجود دارد. اما در صورتی که فعل متعدی باشد، باز هم بحث قلب نحوی مطرح خواهد بود.

کتاب حاضر در پنج فصل با عنوان‌های مقدمه، پیشینه‌ی مطالعاتی تحقیق، مبانی نظری، تحلیل داده‌ها و نتیجه‌گیری تدوین شده است.

واژه‌های کلیدی:

پیش‌اندازی، پس‌اندازی، مبتداسازی، قلب‌نحوی، وارونگی، ساخت گفتمانی.

www.ketab.ir